

Quartet Gerhard —*Quartets* dedicats a Haydn per Mozart (V)

Palau Cambra

Dijous, 28 de gener de
2021 – 20 h

Petit Palau

Concert Extraordinari

Programa

Quartet Gerhard

Lluís Castán, violí I

Judit Bardolet, violí II

Miquel Jordà, viola

Jesús Miralles, violoncel

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

*Quartet de corda núm. 18, en La major, KV
464, “del Tambor”*

Allegro

Menuetto - Trio

Andante

Allegro non troppo

Ramon Humet (1968)

Quartet de corda núm. 2, “I Fa l’Aire Visible”
(estrena absoluta)

I. Aire

II. Silenci

III. Estels

IV. Lluna

V. Estels

VI. Lluna

VII. Estels

VIII. Aire

IX. Lluna

X. Silenci

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

*Quartet de corda núm. 9, en Do major, op. 59/3,
“Razumovski”*

Introducció: Andante con moto - Allegro vivace

Andante con moto cuasi Allegretto

Menuetto: Grazioso

Allegro molto

Durada aproximada del concert: 65 minuts, sense pausa.

Concert enregistrat per Catalunya Música.

#clàssics #elprimerpalau25 #novacreació

Comentari

El programa d'avui reuneix tres obres que mostren com, en diferents períodes, el quartet de corda s'ha obert cap a nous camins en una exploració i equilibri que perfeccionava aquella conversa entre quatre iguals amb què el definia Goethe. En aquest sentit, el *Quartet en La major, KV 464, “el Tambor”* (1785) de Mozart enganya per l'aparença tranquil·la, modesta i de bellesa melòdica, com en l'“Andante”, basat en un tema i sis variacions, la darrera de les quals juga amb un ritme exposat pel violoncel que justifica el sobrenom de l'obra i que domina fins a acabar el moviment. En realitat, en aquest divuitè *Quartet* mozartià, s'hi amaga una densitat temàtica i una profusió contrapuntística notòria, fins i tot en moviments menys previsibles, com el “Menuetto” –col·locat en segon lloc–, o el darrer, a la manera de fuga, tot configurant un gran salt de l'escriptura compartit per tota la sèrie de *Quartets* dedicats a Haydn. No debades, va ser una obra que va fascinar contemporanis com Von Dittersdorf i Beethoven.

Cap aquesta expansió també s'atansa Beethoven amb el seu *opus 59 núm. 3* (1806), el tercer de la sèrie dedicada al comte Andrei Razumovski, mecenes del compositor i del Quartet Schuppanzigh: dos noms fonamentals per al compositor i per al desenvolupament d'aquest gènere a Viena la primera dècada del segle XIX. Es caracteritza per una narrativa musical molt més complexa, enèrgica, plena d'accents i flexibilitat rítmica, amplitud lírica i una durada sensiblement superior a altres *Quartets* contemporanis. Bastit sobre formes tradicionals (forma sonata, lied ternari, minuet), presenta un desenvolupament motívic també en les transicions entre els blocs temàtics i destaca per l'ús del contrapunt dialògic. És a dir, per línies temàtiques contínuament repartides en les veus, però sense que, en ocasions, assumeixin un plena conducció de la melodia. Com la de Mozart, aquesta obra acaba amb una mena de fuga: la inicia la viola seguida pel segon violí, el violoncel i el primer violí en un final brillant, original i extenuant.

Influït per Dutilleux, *I Fa l'Aire Visible* (2020) és el *Segon Quartet de corda* compost per Ramon Humet (Barcelona, 1968) i mostra la capacitat adaptativa i l'atracció sentida pels compositors contemporanis després de les convulsions estètiques, formals i de llenguatge del XX. S'estructura en deu moviments curts i encadenats sense solució de continuïtat en què els silencis no són de descans, sinó moments de contemplació. Una contemplació reforçada per la voluntat d'Humet que la sala estigui a les fosques i l'oient se centri en l'experiència personal d'una nit rutilant de lluna plena. D'aquí neix l'alternança de subtítols dels moviments ("Aire", "Silenci", "Estels" i "Lluna"), que són alhora diverses perspectives del mateix fenomen en la configuració d'un món sonor autònom. Caracteritzat per una dialèctica entre iguals-diferents i tendent a l'homogeneïtat tímbrica grupal, concep el quartet i el joc de textures com un sol instrument basat en l'afinació justa i no la temperada, a partir dels harmònics naturals i cercant una consonància total entre els sons. D'aquesta manera l'harmonia esdevé un paràmetre amb funcions sintàctiques i tímbriques en la recreació d'un sentir i una poètica deliquescents, d'atmosferes meditatives i d'estatisme aparent, que evoluciona en un moviment fluid, orgànic i poc perceptible però viu. En aquest sentit, és una obra tècnicament molt exigent que explora microtons, canvis de compàs i jocs de *scordatura* (variació d'afinació) al segon violí i la viola.

Aquest darrer instrument protagonitza un solo al quart moviment, “Aire”, acompanyat per la resta d’instruments en pianíssim i amb sordina de plom, tot dotant el passatge d’un timbre metàl·lic de caire arcaic, com si es tractés d’una campana llunyana. En el desè i últim moviment, “Silenci”, el batec d’un tambor xamànic és suggerit per un *loop* –secció curta repetida– del violoncel. I és que, com en moltes obres d’Himet, s’hi percep l’influx del budisme. En aquest cas del clàssic taoista *El secret de la flor daurada* i de la idea “del gir sobre la llum”, amb què el compositor vol contraposar fosc i silenci a la llum de la lluna que il·lumina fins i tot l’aire. La seva llum és la nostra: l’espiritual.

Albert Ferrer Flamarich, musicògraf i historiador de l’art.

Biografia

Quartet Gerhard

Considerat un dels quartets amb més projecció a nivell europeu, es distingeix per la seva remarcable sensibilitat, pel so i un respecte profund per la música com un dels més grans valors humans. Les seves principals influències cal trobar-les a Basilea amb Rainer Schmidt, a Berlín amb Eberhard Feltz i a Hannover amb Oliver Wille, on van obtenir la primera matrícula d'honor del Màster de Música de Cambra de tota la història de la Hochschule.

Guanyador de diversos premis nacionals i internacionals, el Quartet Gerhard ha actuat a importants escenaris internacionals, com ara la temporada de música de cambra Stadt-Casino de Basilea (Suïssa), Festival de Quartets de Corda de Bordeus i Festival Radio France de Montpeller (França), Mozartfest de Würzburg i Heidelberger Frühling (Alemanya), temporada Musikamera a La Fenice de Venècia (Itàlia), cicle Muzenforum a Bloemendaal i Muziekgebouw dins del marc de l'String Quartet Biennale Amsterdam 2020.

També ha estat convidat a festivals d'estiu de prestigi, com la Schubertiada a Vilabertran, Festival Pau Casals del Vendrell, Porta Ferrada, Ais de Provença i Verbier. Des de la temporada 2018-19 fins a la 2020-21 el Quartet Gerhard és artista resident al Palau de la Música Catalana i a l'Auditori Josep Carreras de Vila-seca.

Cal destacar el seu compromís amb la música de nova creació actuant a esdeveniments rellevants, com ara el cicle del CNDM de Madrid, la Nuit de la Création a Ais de Provença i a l'Arnold Schoenberg Center de Viena.

Les seves interpretacions han estat retransmeses per Catalunya Música, Radio Nacional de España, les alemanyes NDR i SWR, i la BBC i France Musique.

En l'apartat discogràfic, cal destacar el seu àlbum *Portrait* (Seed Music 2016) –Premi de la Crítica al millor CD 2016– i un llançament amb obres de Kurtág, Berg i Schumann per a la prestigiosa discogràfica Harmonia Mundi International.

El Quartet Gerhard està format per:
LLUÍS CASTÁN COCHS, violí
JUDIT BARDOLET VILARÓ, violí
MIQUEL JORDÀ SAÚN, viola
JESÚS MIRALLES ROGER, violoncel

Palau Bach Fools & Lovers

DJ 11.02.21
Noa
—*Letters to Bach*

DJ 25.02.21
Suites per a llaüt
—Thomas Dunford, llaüt

DT 02.03.21
El clave ben temperat
(llibre II)
—Piotr Anderszewski,
piano

DJ 11.03.21
Juan de la Rubia
& Marco Mezquida
—*Bach & forward*

DL 22.03.21
Integral dels Concerts de
Brandenburg
—Café Zimmermann

DJ 25.03.21
Passió segons sant Mateu
—Ensemble Pygmalion &
Raphaël Pichon

DV 09.04.21
Passió segons sant Joan
—Monteverdi Choir,
English Baroque Soloists
& Gardiner

DJ 10.06.21
Quadern d'Anna
Magdalena Bach
—Carolyn Sampson
& Juan de la Rubia

DG 20.06.21
L'organista de la
catedral de
Notre-Dame de París
—Olivier Latry, orgue

DV 02.07.21
L'art de la fuga
—Phantasm & Weiss

DS 10.07.21 | DG 11.07.21
Passió segons sant Mateu
—Centenari de l'estrena
amb l'Orfeó Català

#LaMúsicaEnsOmpleDeVida

Confecciona el teu pack a mida i gaudeix del **15% de descompte**
(de 4 a 9 concerts) i del **20% de descompte** (a partir de 10 concerts).
Preus especials per a grups i packs a mida d'entrades. Consulta els
descomptes per a menors de 35 anys a www.palaumusica.cat/joves

Més informació a www.palaumusica.cat

També et pot
interessar...

Palau Bach *Fools*

Schaghajegh Nosrati, piano

—*El clave ben temperat* (llibre I) de Bach

Schaghajegh Nosrati, piano

J. S. Bach: *El clave ben temperat* (llibre I)

Dimarts, 02.02.21 - 20 h

Sala de Concerts

Preus: de 15 a 30 euros

Amb el suport de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA
Y DEPORTE

inaem
INSTITUTO NACIONAL DE
ARTES ESCÉNICAS Y DE LA MUSICA

Membre de:

EUROPEAN
CONCERT HALL
ORGANISATION

Dipòsit legal: B829-2021